

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบัน ประเทศไทยกำลังประสบกับปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาการทำลายทรัพยากรทางธรรมชาติ ปัญหาด้านสุขอนามัยของประชาชน ปัญหาความไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ซึ่งนับวันปัญหาเหล่านี้ได้ทวีความรุนแรงขึ้น และเป็นสิ่งที่หวังรั้งมิให้ประเทศไทยมีการพัฒนาไปในทิศทางตามที่หน่วยงานภาครัฐได้วางแผนไว้

จากสถานการณ์ที่ได้กล่าวถึงข้างต้น เป็นผลให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนหันมาให้ความสนใจ และมีกิจกรรมที่มุ่งเข้ามาบรรเทาความรุนแรงของปัญหาดังกล่าวลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคเอกชนที่มีองค์การสวัสดิการสังคมต่างๆ จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินงานแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม องค์กรสวัสดิการสังคมภาคเอกชนนั้นจำเป็นต้องจัดหาเงินจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ทั้งที่เป็นมูลนิธิ หน่วยงานภาครัฐบาล องค์กรสวัสดิการสังคมภาคเอกชนอื่นๆ และประชาชนทั่วไป ซึ่งเงินทุนที่กล่าวมาข้างต้นนั้นจัดเป็นทรัพยากรหลักอันมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรทั้งในด้านประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ในอดีต ระบบการทำงานขององค์กรสวัสดิการสังคมภาคเอกชนได้รับทุนส่วนใหญ่หรือประมาณ ร้อยละ 90 จากต่างประเทศ ทว่าตั้งแต่ปี 2537 เป็นต้นมากลุ่มองค์กรสวัสดิการสังคมภาคเอกชนเริ่มประสบปัญหาเรื่องทุน และกลายมาเป็นวิกฤตองค์กรในปัจจุบันสาเหตุหลักที่ทุนต่างประเทศทั้งภาครัฐ และเอกชนลดลง คือ การที่ภาพลักษณ์ของประเทศไทยในเวทีโลกเป็นประเทศที่ร่ำรวยขึ้น เนื่องจากมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยสูงถึง ร้อยละ 7-8 ในรอบ 10 ปี รวมถึงมีพื้นที่ใหม่ๆ ที่ต้องการความช่วยเหลือมากกว่าไทยเช่น ประเทศในแถบภูมิภาคอินโดจีน อาทิ ลาว เขมร พม่า เวียดนาม²

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าองค์กรสวัสดิการสังคมภาคเอกชนต้องมีการปรับตัวอย่างมากเพื่อรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้น และทางออกที่น่าจะเหมาะสมที่สุด คือ การหันเข้ามาหาแหล่งทุนภายในประเทศมาเป็นแหล่งทดแทน รวมถึงการพยายามที่จะเปลี่ยนการพึ่งพาแหล่งทุนจากเดิมที่

¹ นงลักษณ์ เทพสวัสดิ์, วิเคราะห์ปัญหาสำคัญในสังคมไทย. (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541).

² วิภา แก้วประดับ, “ผ่าทางตัน! ทุนเทศหุดหาย เอ็นจีโอ ทำใจโศหารัฐ”. ประชาชาติธุรกิจ (17-19 กุมภาพันธ์ 2540): 28.

ประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่มุ่งเน้นการพึ่งพาแหล่งทุนที่เป็นภาครัฐ มาเป็นการพึ่งภาคธุรกิจ และภาคประชาคมให้มากขึ้น³ ปัจจุบันองค์การสวัสดิการสังคมภาคเอกชนหลายแห่ง ได้นำเอาหลักการทางการตลาดสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กรให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงมุ่งยกระดับการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจ และภาคประชาคมให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้องค์กรเหล่านั้นบรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดหาเงินทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ องค์การสวัสดิการสังคมภาคเอกชนได้ขยายเครือข่ายเข้ามาดำเนินงานในจังหวัดต่าง ๆ มากขึ้น จากเดิมที่จะอยู่ในจังหวัดใหญ่ ๆ เพียงไม่กี่จังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งมีจำนวนองค์การสวัสดิการสังคมภาคเอกชนอยู่เป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นหัวเมืองหลักของภาคเหนือตอนบน รวมถึงเป็นเมืองที่มีปัญหาสังคมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การศึกษาถึงพฤติกรรมทำให้การสนับสนุนองค์การสวัสดิการสังคมภาคเอกชนของผู้ให้การสนับสนุนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ นั้นจะสามารถเข้ามามีส่วนร่วมช่วยกลุ่มองค์กรสวัสดิการสังคมภาคเอกชน ในการทำความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมายในการระดมทุนขององค์กร และสามารถวางแผนส่วนประสมทางการตลาดขององค์กรให้สอดคล้องกับความต้องการ และลักษณะพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายของแต่ละองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะทำให้เป้าหมายการดำเนินงานขององค์กรพัฒนาเหล่านี้ที่มุ่งหวังที่จะยกระดับความเป็นอยู่ของสังคมโดยรวมนั้นสามารถบรรลุได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผลต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

การค้นคว้าอิสระเรื่องพฤติกรรมทำให้การสนับสนุนองค์การสวัสดิการสังคมภาคเอกชนของผู้ให้การสนับสนุนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมในการให้การสนับสนุนองค์การสวัสดิการสังคมภาคเอกชนประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะของประชากรในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ แยกตามพฤติกรรมทำให้การสนับสนุนองค์การสวัสดิการสังคมภาคเอกชน

³ ธงชัย สภานูชาติ, การบริหารองค์กรพัฒนาเอกชน (กรุงเทพฯ: มูลนิธิพัฒนาสุขภาพสังคม, 2542).

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทราบถึงพฤติกรรมในการให้การสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การสวัสดิการสังคมภาคเอกชนของประชาชนในอำเภอ เมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. ทราบถึงคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ตามพฤติกรรมในการให้การสนับสนุนองค์การสวัสดิการสังคมภาคเอกชน
3. ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการจัดการด้านการตลาดขององค์การสวัสดิการสังคมภาคเอกชนให้สอดคล้องกับความต้องการ และลักษณะพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นิยามศัพท์

องค์การสวัสดิการสังคมภาคเอกชน หมายถึง การรวมตัวกันของกลุ่มบุคคลที่จัดตั้งขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นการ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้บริการทางสังคมแก่ประชาชนเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานชีวิตในระดับที่พึงพอใจ ซึ่งหมายรวมถึงองค์การสวัสดิการสังคมภาคเอกชน องค์การสังคมสงเคราะห์เอกชน องค์การอาสาสมัครเอกชน องค์การพัฒนาเอกชน และองค์การการสาธารณสุขโดยทั่วไป⁴

พฤติกรรมในการให้การสนับสนุน หมายถึง กระบวนการการตัดสินใจให้การสนับสนุนการดำเนินงาน รวมถึงพฤติกรรมสนับสนุนการดำเนินงานทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่เป็นตัวเงินของประชาชน หรือการช่วยเหลือในลักษณะของอาสาสมัคร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

⁴ กรมประชาสงเคราะห์, กองการสังคมสงเคราะห์เอกชน, ทำเนียบองค์การเอกชนด้านสวัสดิการสังคม(กรุงเทพฯ: กองการสังคมสงเคราะห์เอกชน กรมประชาสงเคราะห์, 2533).